

Veel gestelde vragen OKOplus

Inzet van de ondersteuning

1. Vraag:

Kan deze ondersteuning breder ingezet worden in bijvoorbeeld alle klassen zoals dat bij de projecten van de waarborgregeling het geval was?

Antwoord:

Neen.

Deze ondersteuning is *uitsluitend* bedoeld voor die leerlingen die deze ondersteuning nodig hebben om het gemeenschappelijk curriculum te kunnen blijven volgen. Ze beschikken daarom over een gemotiveerd verslag of een verslag dat (met de huidige stand van de regelgeving) ook steeds het overeenkomstig type buitengewoon onderwijs vermeldt (zie hiervoor art. 10 van het decreet Basisonderwijs of art. 259 van de Codex secundair onderwijs).

Leerlingen met een gemotiveerd verslag *type basisaanbod* moeten bovendien onmiddellijk voorafgaand aan de aanvraag 9 maanden in het buitengewoon onderwijs hebben school gelopen om voor deze ondersteuning in aanmerking te komen. Deze bijkomende voorwaarde geldt evenwel niet voor leerlingen *met een verslag* die een individueel aangepast curriculum (onderwijs op maat) volgen.

De leerlingen met gedrags- en emotionele problemen die (nog) niet over een gemotiveerd verslag of verslag type 3 beschikken, maar waarvoor het CLB, na een handelingsgericht diagnostisch traject heeft geoordeeld dat extra ondersteuning vereist is, kunnen toch ondersteuning krijgen. Hun verslag of gemotiveerd verslag kan dan later vervolledigd worden.

De inzet van ondersteuning in klassen of groepen zonder leerlingen met een gemotiveerd verslag of verslag is dus vandaag zeker **niet** aan de orde. De ondersteuning, zowel gericht op de leerling, de leraar of het schoolteam, moet er immers steeds toe leiden dat de leerlingen met een gemotiveerd verslag of verslag door deze ondersteuning wel in het gemeenschappelijke leerproces meekunnen. De evaluatie van de ondersteuning is dan ook steeds gerelateerd aan de voortgang die de leerlingen met een verslag of gemotiveerd verslag effectief maken.

Het betreft de ondersteuning die, na tussenkomst van het CLB (*), in fase 2 of 3 van het zorgcontinuüm geboden wordt. Deze ondersteuning kan niet aangewend worden als toevoeging bij de verhoogde zorg van fase 1. Dit ondersteuningsmodel veronderstelt dat de scholen gewoon onderwijs, al dan niet met de hulp van hun pedagogische begeleidingsdienst, de zorgwerking voor de fases 0 en 1 van het zorgcontinuüm op een heldere en kwaliteitsvolle wijze hebben vormgegeven. De hier bedoelde ondersteuning kan niet aangewend worden om tekorten op dit vlak te compenseren.

(*) Deze tussenkomst toont zich door de beschikbaarheid van een gemotiveerd verslag of

verslag en voor de leerlingen met gedrags- of emotionele problemen, minstens de verklaring van het CLB dat ondersteuning toch vereist is.

2. Vraag:

Kan de inzet van de netwerkondersteuning (voor type basisaanbod, type 3, type 7stos en type 9) enkel op leraar- en schoolniveau worden ingezet? En kan ondersteuning voor de types 2, 4, 6 en 7 auditief enkel leerlinggericht worden ingezet?

Antwoord:

Nee. Dit zijn misvattingen.

De bepalingen zijn hier zeer duidelijk.

Er is enkel een onderscheid tussen leerling-*gefinancierde* en netwerk-*gefinancierde* ondersteuning.

De inzet van de ondersteuning kan voor alle leerlingen met een (gemotiveerd) verslag (ongeacht het type) zowel leerling-, leraar- of teamgericht zijn. Het is de concrete ondersteuningsnood van de leerling zoals beschreven in het gemotiveerd verslag (inclusief de context van leraar en school) die bepaalt op welk wijze de ondersteuning best wordt ingezet. Namelijk, welke ondersteuningsinzet biedt de beste kansen en is het meest efficiënt om deze leerling in het globale leerproces mee te kunnen nemen.

3. Vraag:

Hoe kan de ondersteuning ingezet worden voor leerlingen met gedrags- en emotionele problemen?

Antwoord: *(onderstaand antwoord werd ons bezorgd door de verantwoordelijke van de vrije CLB-koepel)*

Op dit moment onderscheiden we 3 groepen leerlingen met gedrags- en emotionele problemen die mits een ondersteuningsnood kunnen aangemeld worden bij de ondersteuningsnetwerken:

- Leerlingen met een verslag type 3 die kiezen voor een individueel aangepast curriculum (IAC) binnen gewoon onderwijs
- Leerlingen met een gemotiveerd verslag type 3
- Leerlingen zonder gemotiveerd verslag type 3 die voldoen aan onderstaande voorwaarden:

Het gaat om leerlingen met gedrags- en emotionele problemen, waarbij CLB na afronding van een handelingsgericht diagnostisch-traject (HGD-traject) oordeelt dat er nood is aan ondersteuning vanuit buitengewoon onderwijs. Voor meer info betreffende 'handelingsgerichte diagnostische trajecten' is het vertrekpunt het Algemeen Diagnostisch Protocol (ADP) van PRODIA (www.prodiagnostiek.be).

Voor de laatste groep werden in overleg met de overheid, onderwijskoepels en vakorganisaties de volgende afspraken gemaakt in functie van de aanmeldingen voor 2017-2018:

- Het HGD-traject werd reeds opgestart in de loop van het schooljaar 2016-2017
- Fase 1 van de school werd kwaliteitsvol doorlopen en fase 2 HGD traject is

terug te vinden in het CLB-dossier (LARS)

- De leerling heeft onderwijsbehoeften die de expertise buitengewoon onderwijs vereist, bovenop sticordi maatregelen
- Advies en onderwijsbehoeften leerling/ ondersteuningsbehoeften leerkracht zijn geformuleerd binnen het multidisciplinair teamoverleg van het CLB
- De verplichte koppeling met een kinderpsychiatrisch onderzoek wordt losgelaten. We wijzen er wel op dat binnen een HGD-traject het vaak wel zinvol blijft om externe diagnostiek in te schakelen voor deze doelgroep, maar in kader van het inzetten van ondersteuning wordt de afspraak gemaakt dat dit geen noodzakelijke voorwaarde meer is.
- Leerlingen in het gewoon onderwijs die een HGD traject hebben doorlopen en voldoen aan criteria 'opmaak verslag' waarvan ouders geen verslag willen, maar die een duidelijke nood aan ondersteuning hebben.

Het doorlopen van een HGD-traject op een kwaliteitsvolle manier vraagt de nodige tijd en kan niet op enkele dagen afgerond worden. Na de opstart van een HGD-traject in de fase van uitbreiding van zorg, blijft de school onverkort de maatregelen uit de basiszorg en verhoogde zorg verderzetten. Het doorlopen van een HGD-traject mag dan ook niet beschouwd worden als een 'wachtijd' voor het verkrijgen van een gemotiveerd verslag of verslag. Dit HGD-traject is noodzakelijk om een degelijke beeldvorming en indicatiestelling te doen voor leerlingen waarbij een vraag is naar verheldering van de problematiek en/of naar ondersteuning. Het doorlopen van een HGD-traject leidt niet altijd tot een (gemotiveerd) verslag.

Het loslaten van de koppeling met het kinderpsychiatrisch onderzoek heeft enkel betrekking op het aanvragen van ondersteuning bij de ondersteuningsnetwerken. Regelgevend blijft het op dit moment zo dat het opmaken van een gemotiveerd verslag of verslag type 3 enkel kan indien er ook een multidisciplinair onderzoek (met inbegrip van kinderpsychiatrisch onderzoek) heeft plaatsgevonden. Binnen VCLB werd de afspraak gemaakt om vanaf half september voor nieuwe vragen van leerlingen die aan alle voorwaarden voldoen, het gemotiveerd verslag type 3 ook op te maken. (Zie ook vraag 9)

4. Vraag:

[Volgen alle leerlingen uit het gewoon basisonderwijs die een traject lopen in voorbereiding op 1B een IAC? Komen zij in aanmerking voor een verslag type basisaanbod?](#)

Antwoord:

Is er een vraag naar bijkomende ondersteuning in een school gewoon onderwijs, dan wordt deze vraag steeds aan de daar werkzame ondersteuner doorgegeven. Er mag echter van deze ondersteuner geen pasklaar antwoord verwacht worden. Deze vraag wordt besproken met de directie BuO, resp. de competentiebegeleider.

Het is bovendien steeds de zorgverantwoordelijke van de school gewoon onderwijs die deze vraag aan de ondersteuner doorgeeft. Voorafgaand aan deze vraag heeft er uiteraard overleg plaatsgevonden met het CLB en de ouders.

5. Vraag:

Volgen leerlingen uit het gewoon basisonderwijs die een traject lopen in voorbereiding op 1B een individueel aangepast curriculum (IAC)? Komen zij in aanmerking voor een verslag type basisaanbod?

Antwoord:

(Hieronder volgt de beschrijving van de wijze waarop de vrije CLB's dit hanteren. Zij bezorgden ons deze tekst)

Deze leerlingen komen in de meeste gevallen niet in aanmerking voor een verslag type basisaanbod en komen bijgevolg ook niet in aanmerking voor aanmelding bij de ondersteuningsnetwerken. De opening die de omzendbrief ondersteuningsmodel laat om voor leerlingen met een verslag type basisaanbod ondersteuning aan te vragen, is bedoeld voor leerlingen die een individueel aangepast curriculum volgen in basis- of secundair onderwijs. In secundair onderwijs gaat het om leerlingen die jaarlijks een getuigschrift van verworven competenties dienen te krijgen en in principe niet in aanmerking komen voor de reguliere certificering. In basisonderwijs gaat het om leerlingen waarbij geoordeeld wordt dat het beoogde vervolgonderwijs (1B of 1A) wellicht niet meer haalbaar is.

6. Vraag:

Hoe en waar worden gemotiveerde verslagen, verslagen en inschrijvingsverslagen in relatie tot het ondersteuningsmodel bewaard?

Antwoord: (aangereikt door de CLB-koepels)

Algemeen

Wat volgt betreft enkel het bewaren van het gemotiveerd verslag, verslag of inschrijvingsverslag voor leerlingen in het gewoon onderwijs.

Voor alle andere documenten geldt de regelgeving rond overdracht leerlingengegevens: overdracht van deze gegevens gebeurt niet indien ouders zich hier expliciet tegen verzetten, na, op hun verzoek, de gegevens te hebben ingezien.

Bij twijfel over de geldigheid van een gemotiveerd verslag / verslag / inschrijvingsverslag wordt contact genomen met het begeleidend CLB.

Indien het gemotiveerd verslag / verslag / inschrijvingsverslag niet meer geldig is (omwille van typewijziging / wijziging van GV naar V of vice versa / opheffing...), blijkt dit uit een correcte registratie in LARS en moet het betrokken CLB dit ook vooraan op het origineel GV/verslag expliciet vermelden. Alle kopieën dienen vernietigd te worden.

De regelgeving bepaalt dat een gemotiveerd verslag of verslag na opmaak door het CLB aan de ouders wordt bezorgd. Ouders bezorgen het gemotiveerd verslag of verslag aan de directeur van de school. In onderling overleg kan hiervan afgeweken worden. Vanuit praktische overwegingen wordt vaak met ouders de afspraak gemaakt dat het CLB het gemotiveerd verslag of verslag rechtstreeks aan de school bezorgt. Ouders krijgen steeds een kopie.

Bij opmaak van andere verslaggeving door CLB, krijgen ouders ook steeds een exemplaar of kopie.

Ondersteuners krijgen toegang tot informatie die voor hen relevant is.

Relevante regelgeving

- BVR inhoud gemotiveerd verslag en attest – art. 4 en 5
<http://www.ond.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14797>
- Decreet Basisonderwijs – art. 31
<http://www.ond.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=12254>
- Codex Secundair – art. 123/6
<http://www.ond.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14289>
- Omzendbrieven inschrijvingsrecht basis en secundair
<http://www.ond.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14368>
(basis) art. 9.1.6.3 en 9.1.6.4
<http://www.ond.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14370>
(secundair) art. 10.1.5.3 en 10.1.5.4

Voor leerlingen aangemeld bij een ondersteuningsnetwerk / BuO-school:

a) op basis van een gemotiveerd verslag:

De regelgeving is op dit punt duidelijk. Het gemotiveerd verslag dient bewaard te worden in het leerlingendossier van de school waar de leerling is ingeschreven. Bij vertrek uit de school wordt het origineel gemotiveerd verslag terugbezorgd aan ouders en is de school verplicht een kopie te bezorgen aan de nieuwe school. Ouders dragen de verantwoordelijkheid om het origineel gemotiveerd verslag aan de nieuwe school te bezorgen.

b) op basis van een verslag:

De regelgeving is op dit punt duidelijk. Het verslag dient bewaard te worden in het leerlingendossier van de school waar de leerling is ingeschreven. Bij vertrek uit de school wordt het origineel verslag terugbezorgd aan ouders en is de school verplicht een kopie te bezorgen aan de nieuwe school. Ouders dragen de verantwoordelijkheid om het origineel verslag aan de nieuwe school te bezorgen. Indien het verslag werd opgeheven door het CLB¹ dienen alle kopieën vernietigd te worden.

c) op basis van een inschrijvingsverslag (pre M-decreet)

Indien er sprake is van een inschrijving onder ontbindende voorwaarde op basis van een bestaand inschrijvingsverslag (leerling komt uit BuO), is het inschrijvingsverslag aanwezig op de school² en wordt dit inschrijvingsverslag bewaard in het leerlingendossier.

Indien het gaat om een onverkorte inschrijving (ex-GON-leerling of reeds een paar jaar ingeschreven in gewoon onderwijs) bevindt het originele inschrijvingsverslag zich in de meeste situaties in de laatste (dienstverlenende) BuO-school. Gezien het tijd en energie kost om de originele documenten bij deze school op te vragen, worden de volgende afspraken gemaakt:

- De originele documenten blijven waar ze tot op heden waren en moeten niet 'verhuizen'.
- Relevante gegevens uit het inschrijvingsverslag worden minstens mondeling door het CLB-team aan de school voor gewoon onderwijs en de ondersteuners bezorgd. Indien

¹ De 'opheffing' wordt correct geregistreerd in LARS

² Bij vertrek uit het buitengewoon onderwijs dient de school BuO het (inschrijvings)verslag aan de ouders te bezorgen. De ouders bezorgen het (inschrijvings)verslag aan de school waar men wenst in te schrijven.

het huidig begeleidend CLB oordeelt dat de gegevens uit het inschrijvingsverslag nog voldoende actueel zijn kan, met akkoord van de ouders, een kopie bezorgd worden aan de school voor gewoon onderwijs en de ondersteuners. Ook op vraag van ouders kan een inschrijvingsverslag aan de school voor gewoon onderwijs bezorgd worden. De ouders hebben steeds recht op een kopie.

Een inschrijvingsverslag behoort NIET tot de documenten die verplicht moeten worden overgedragen bij schoolverandering. Voor deze documenten verwijzen we naar de regelgeving inzake overdracht van leerlingengegevens.

d) op basis van een HGD-traject (enkel type 3)

Indien voor deze leerlingen verslaggeving werd gemaakt door het CLB, wordt deze bewaard in het leerlingendossier van de school waar de leerling les volgt. Deze verslaggeving moet NIET verplicht worden doorgegeven bij schoolverandering! Ook voor deze documenten verwijzen we naar de regelgeving inzake overdracht van leerlingengegevens.

Betrokkenheid van de ouders

7. Vraag:

Moeten ouders steeds instemmen met de georganiseerde ondersteuning?

Antwoord:

Ouders zijn steeds betrokken bij de totstandkoming van een verslag of een gemotiveerd verslag dat de basis vormt voor de ondersteuning. Toch is er een andere situatie naargelang het een gemotiveerd verslag of een verslag betreft.

Ondersteuning op basis van een **gemotiveerd verslag**

Ouders kunnen, maar *moeten* het gemotiveerd verslag niet ondertekenen.

Indien de ouders dit niet wensen te ondertekenen, dan kan er geen leerlinggerichte ondersteuning worden georganiseerd. Ondersteuning voor de leraar en/of het schoolteam is wel mogelijk. De ondersteuner moet hier rekening mee houden.

Ondersteuning op basis van een **verslag**

- Het verslag wordt afgeleverd in overleg tussen ouders, school en CLB. Bij onenigheid kan een beroep gedaan worden op de Vlaamse bemiddelingscommissie.
- De inschrijving van een leerling met een verslag in het gewoon houdt per definitie de instemming van de ouders met de noodzakelijke aanpassingen in. Deze werden immers tijdens de periode van *inschrijving onder ontbindende voorwaarden* tussen de ouders, klassenraad en CLB afgesproken en vormen de basis voor de verdere inschrijving van de leerling.

8. Vraag:

Telt AgODi de gemotiveerde verslagen die niet door de ouders werden getekend mee bij de berekening van de omkadering?

Antwoord:

Ja, ook deze gemotiveerde verslagen worden geregistreerd en meegeteld.

9. Vraag:

Wat met een leerling met gedrags- en emotionele problemen zonder gemotiveerd verslag/verslag type 3 waarvoor het CLB en de school na een handelingsgericht diagnostisch traject oordelen dat extra ondersteuning vereist is, maar de ouders gaan niet akkoord?

Antwoord:

Indien de ouders het met dit oordeel niet eens zijn, dan kan ook hier enkel ondersteuning op leraar- en schoolteamniveau georganiseerd worden, niet op leerlingniveau.

Berekening omkadering

10. Vraag:

Tellen de leerlingen zonder (gemotiveerd) verslag 'type 3' maar met een advies van het CLB dat recht geeft op ondersteuning mee bij de berekening van de omkadering?

Antwoord:

Neen, indien er niet tevens een psychiatrisch verslag is kan er geen gemotiveerd verslag type 3 worden opgemaakt en tellen deze leerlingen (voorlopig nog) niet mee bij de berekening van de omkadering voor de ondersteuning.

Ondersteuning in scholen OVSG

11. Vraag:

Hoe kunnen we de ondersteuning plannen voor de scholen van OVSG die bij het netwerk OKOplus zijn aangesloten?

Antwoord:

We botsen op de decretale teksten die spreken van een verplichting voor alle officiële scholen (waaronder dus ook de scholen OVSG) om vanaf volgend schooljaar aan te sluiten bij één officieel netwerk. Hierover moeten tegen 1 januari 2018 sluitende afspraken worden gemaakt.

Voor het pas begonnen schooljaar 2017-2018 kan de ondersteuning van de bij OKOplus aangesloten scholen van OVSG het **hele** schooljaar gepland en gerealiseerd worden zoals dit werd afgesproken met de school, het clb en de school buitengewoon onderwijs en dit geheel volgens de algemene werkingsprincipes zoals beschreven in de Krijtlijnennota OKOplus.

Hoe de organisatie voor **volgend** schooljaar zal kunnen verlopen, of eventueel moet wijzigen, moeten we concreet vormgeven zodra dit gegeven verder is uitgeklaard.

We zullen ons altijd moeten richten op de decretale bepalingen die dan gelden en op de bijkomende afspraken die eventueel worden gemaakt in dit verband.

12. Vraag:

Hoe moeten we het 'continueren van ondersteuning' begrijpen voor de scholen van OVSG die bij OKOplus zijn aangesloten?

Antwoord:

Voor de zeven scholen van OVSG van OKOplus is het mogelijk dat de ondersteuning in het kader van gon/ion voor alle types - - wordt gecontinueerd voor die leerlingen die nog recht hebben op een tweede jaar gon. Dit geldt dus zowel voor de ondersteuning die via de scholen buitengewoon onderwijs zelf (voor de types 2,4,6 en 7auditief) als voor de ondersteuning die via het netwerk OKOplus wordt georganiseerd voor de types basisaanbod, 3, 7stos en 9.

Voor de 'kleine types' 2, 4, 6 en 7auditief

Het is de school gewoon onderwijs die de vraag naar continuering van ondersteuning (d.w.z. geen nieuwe dossiers en uitsluitend tweede jaar gon/ion) kan stellen aan dezelfde dienstverlenende school buitengewoon onderwijs van alle netten en koepels (ook KOV dus).

Voor de 'netwerktypes' basisaanbod, 3, 7stos en 9

Het is de school gewoon onderwijs die de vraag naar continuering van ondersteuning (d.w.z. geen nieuwe dossiers, en uitsluitend tweede jaar gon/ion) kan stellen aan dezelfde school voor het buitengewoon onderwijs. Het lijkt nodig dat 'het netwerk OKOplus' betrokken wordt bij deze vraag en bij de afspraak.

Dat kan alleen als de ondersteuning gebeurde vanuit een school voor buitengewoon onderwijs van OVSG en in principe ook vanuit een school van het GO! of vanuit iedere andere school voor buitengewoon onderwijs die niet tot het Katholiek Onderwijs behoort. Met Katholiek Onderwijs Vlaanderen hebben we een andere afspraak gemaakt, omdat zij in de paritaire commissie deze uren grotendeels hebben overgedragen naar OKOplus.